

Діло

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II пог.
Конто почт. шл. 143322
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячною в край 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Фландр,
Голландія, Бельгія 20 фр. фр.,
Італія 750 ал., Німеччина 750 ал.,
Швейцарія 3 шв. фр., Чехо-
словаччина 30 ч. к., Румунія 150
лей, Болгарія 750 ал., Австрія
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

З другого боку.

Львів, 3. січня 1927.

Жидівські чинники в останньому часі все більше зацікавлення проявляють до українсько-жидівських взаємовідносин. На днях два органи двох дещо відмінних напрямів сьоністичної думки: трінбавнівський «Наш Пшегльонд» і райхівська «Хвіля» розпочали анкетні заходи серед українських громадських діячів. Львівський орган пос. Райха вже заінагурував друк анкетних відповіді голосами през. Ю. Романчука і д-ра Ст. Барана. Ці перші голоси попереджено редакційним вступом, в якому стверджується погіршення українсько-жидівських відносин. Причиною цього стану є — на думку східно-галицьких сьоністичних діячів — політичні події останніх місяців, як: польсько-жидівська угода, вбивство Шварцбартом Петлюри та інтерпретація тих подій українською й жидівською публіцистикою. Значну частину вини несе на собі варшавсько-жидівська преса, яка — мовляв — зі справи Шварцбарта зробила сенсацію, а факт польсько-жидівської угоди схарактеризувала як акт асиміляційної й польонізаційної політики східно-галицьких сьоністичних менерів на «кресах».

Українська публіцистика, що свою працю проводить тепер в дуже важких умовах, а в жидів — на жалю — все рідше висловлюються найбільш заслужені і найкращі традиції політичної діяльності репрезентуючі українські діячі, підхопили тактичні аргументи варшавсько-жидівської преси і спрямувала їх до жидівських політичних діячів на тутешньому ґрунті. забуваючи про спільні зв'язки демократичної боротьби за національні права українців і жидів — тут, де вони поруч себе живуть і житимуть, де в інтересі обох народів лежить, щоби у взаїмне співжитті вкрадалося якнайменше фальшу і непорозуміння».

Змагаючи до усунення всяких неясностей в українсько-жидівському співжитті, редакція східно-галицького сьоністичного органу звернулася до поодиноких українських політиків і діячів з такими двома питаннями:

1) Як повинна взаїмно уложитися національна, суспільна і культурна політика обох народів, щоби увільнити взаїмні відносини від непорозуміння і неприязливості, а вквітати згідливе і позитивне співжиття обох народів?

2) Якими позитивними засобами повинна змагати до тієї мети інтелігенція і публіцистика обох народів?

Як бачимо, керманічі жидівського життя і жидівської опінії взяли в свої руки ініціативу в справі налагодження перваних жидівсько-українських взаїмин і створення умов для пригосного співжиття між українцями і Жидами. Розуміється, що ми з великим вдовolenням привітали цю благородну ініціативу і підтримали цю бажану акцію, як би не премедитатійна фальшивість її вложення. жидівської політики замість йти простолінійно до наміченої мети, щоб замість безпосередньо трактувати в тій справі з українськими демократичними партіями, виразниками організованої громадської думки, — вдаються до поодиноких українських діячів, з яких деякі вже перестали грати відповідальну роль в громадському житті.

Обхідна тактика східно-галицьких півських менерів нагадує нам еволюційну тактику їх союзників (пр. Ст. Грабського в університетській справі), тактику підтримки захитування політичних органів при допомозі окрених хо-

дів з другого боку. Сумніваємось, чи ця тактика приблизить її ініціаторів до досягнення бажаної мети, розуміється, якщо та мета подумана широко, серйозно і чесно, а не є впливом переходової тактики. Дозволимо собі зазначити, що подані два голоси (през. Ю. Романчука і д-ра Барана) вповні покриваються зі становищем української преси в українсько-жидівському питанні. Сивоголовий український діяч підкреслює, що співпраця між жидами й українцями може існувати лише на означений час і до означених цілей, бо Жиди з огляду на свій наскрізь практичний характер і на свою атериторіяльність постійно йдуть з пануючими. Тріак налагодження відносин між жидами й українцями може наступити тільки в незалежній українській державі, себ-то тоді, як український нарід стане нацією державною, пануючою. Знову-ж д-р Ст. Баран в принципі признає потребу жидівсько-українського зближення, однак відмовляється від відповіді на поставлені питання — з огляду на те, що як дисциплінований член Обєднання не може висловлювати ніяких політичних енуціцій без порозуміння і згоди управи Обєднання. Д-р Баран зазначив іше, що передумовою взаїмного зближення є зрозуміння всім національно-жидівським табором (а не тільки жидівськими народовцями був Конгресівки) національно-політичних змагань Українців та витягнення для себе політичних консеквенцій такого зрозуміння.

З огляду на таке ясне поставлення справи, перфідно маркований наступ східно-галицьких асиміляторів на українську публіцистику минувся зі своєю метою. Так само окрених їх хід проти Обєднання застрів вже на перших кроках.

На вступі до своєї анкети східно-галицькі жидівські менери з нелицюючою їм наївністю постановили дезорієнтувати українське громадянство і засугестіонувати своїх читачів, скидаючи вину за загострення жидівсько-українських відносин на жидівсько-варшавську пресу й українську публіцистику. Як би не те, то всі «екстратури» східно-галицьких жидівських менерів вийшлиб у зовсім іншому світлі. Угода Райх-Грабський виглядала просто невинною забавкою або посереднім добродійством для українського народу, а атенат Шварцбарта був би тільки шлякотним відрухом наболілої жидівської душі.

Далекі від охоти вступати на полемічні шляхи, уважаємо собі обовязком звернути увагу наглих охотників до зближення з Українцями на деякі факти, які опрокидують їхню премедитатійно-фальшиву наївність. Жидівсько-польська угода — це не діточі піжмурки, тільки далекодягний, згідний з психікою нашого жидівства акт, який виріс на жагучій тязі жидів до пануючих. Не будемо виходити в історію укр інсько-жидівських взаїмин, а вкажемо тільки на події останніх літ. Саме тоді, коли українська демократія без застережень обстоювала національну індивідуальність жидівського народу і незвичайно прихильно ставилася до жидівського народу, жидівські провідники під фірмою асиміляторів залюбки вислугувалися польській шляхті і поборювали еманіпацийні змаган-

ня українців. Підтримуючи жидівських націоналів, українська демократія довела в 1907 до вибору 2 національних жидів (Габлера і Малера) послами в українських округах. З вибухом війни сьоністична партія Галичини проголошує (навіть спеціальним плякатуванням) свої побажання українцям і полякам в напрямі здобуття незалежної України і незалежної Польщі. На словах все представляється гарно, навіть приманчиво, але на ділі жиди масово денунціюють найсвідоміших українських громадян — як «зрадників» Австрії, а жидівська товпа з питомим собі фанатизмом по варварськи знушається над арештованими українськими селянами і священиками. Після скінчення світової війни жиди проголошують на українській національній території свою неутральність в польсько-українському спорі, себ-то зазначають свою непричасність до долі тієї землі. Однак тієї «неутральності» вони не додержують. Ще перед вирішенням долі Сх. Галичини зривають неутральність, беручи участь у виборах до польського сойму. Свій крок оправдують вони специфічним положенням жидівського народу, а одночасно зобов'язуються при допомозі здобутих через неучасть Українців у виборах мандатів боронити на соймовій арені прав та інтересів українського населення. Замість того виринула нова теорія, а саме, що жидівська репрезентація покликана діяти виключно про інтереси жидівського населення. Таким чином жидівські провідники, міцно тримаючи в сво-

їх руках десять українських мандатів, зійшли зі широкої демократичної основи, заступаючи її шкурними інтересами «святого національного егоїзму». Висловом тієї ніби нової, а в дійсності старої «ідеології» й була жидівсько-польська угода зі всіми її наслідками і декораціями (штайгеряда, шварцбартіяда і навіть маргулієсіяда).

Тяготіючи до сильніших, жида без застережень перейшли на бік пануючих, стали авангардою польонізаційного походу на українських землях, зрештою — згідно зі своєю історичною місією.

Так представляються справи підлюпою дійсності. Безпринципність, шкурництво, служба інтересам пануючого — все те мусіло з нас вигнати ліберальну розслабленість до «нешасливого і переслідуваного» жидівського народу, а поставити нас на сторожі наших прав та інтересів. Будучи далекими і чужими расовому антисемітизму, мусимо оцінювати жидівську політику з точки інтересів української нації і на основі того регулювати наше відношення до жидів, як і до кожного іншого народу.

Очевидно, ми все готові до вирівнювання розходжень, до зближення з жидівським народом і до співпраці з ним, однак передумовою цього є корінна зміна жидівської політики і тактики. Без переведення такої зміни, а навпаки всякі окрени ходи та намагання розсварити нас з принциповими жидівськими діячами є тільки наївною і грубою незручністю.

Зпоза куліс КП(б)У.

Дещо про теперішні настрої комуністів у справах національної політики.

Один з бувших опозиціоністів у комуністичній партії більшовиків України (КП(б)У) і один з ідеологів опозиції, відомий під назвою «федераліст», Георгі Лапчинський пише на сторінках харківського «Комуніста» про помилки колишніх противників політики КП(б)У в національній справі. Тих помилок допущався і Лапчинський, як провідник опозиції. Заключалися вони в тому, що «федералісти» (а потім боротьбісти і укаписти) домагалися господарського незалежнювання України від Москви, заміни напливових, зайшлих московських комуністів, що не мали ніколи нічого спільного з Україною, що вели центристичну московську політику визиску на Україні, українськими комуністами, тобто людьми, що національно приналежать до українського народу, що зв'язані з Україною, що розуміють її інтереси і що поведуть дійсно українську національну політику. За таке становище КП(б)У «федералістів» осудила та виключила свого часу з партії. Між виключеними був і Лапчинський.

Тепер Лапчинський знов у партії. А вступив він до неї, як сам каже, тому, що партія вступила на правильний шлях національної політики. До статті Лапчинського ми ще повернемо при іншій нагоді. Нині хочемо навести з неї лише те, що змальовує теперішні настрої унутрі КП(б)У в справах національної політики на Україні, дарма, що КП(б)У прийняла минулого (1926) р. в червні відомі тези про «українізацію».

«Я доводив — пише Лапчинський — що ієрархія старого всеросійського централізму й після революції причиняється до нехтування інтересами «окраїни»: ці погляди вважалися за націоналістичні... Але нині хіба партія офіційно не заявляє, що економічна та культурна нерівність для окремих частин СРСР, — колишніх колоній російських — ще й досі існує, і ліквідується її лише поволі, дарма що радянська влада поставила собі завданням, як найскорше цю нерівність знищити?.. Я домагався обєднання з боротьбістами та укапистами, коли проти них велоса нешадливу боротьбу. Але пізніше хіба обидві ці партії не злилися з нашою, та бувших їхніх членів не впускається нині дуже часто на відповідальні, провідні партійні та радянські пости, де вони беруть активну участь у будівництві радянської України?»

Це правда, що нині так воно діється, але... діється це відносно тих бувших членів укапистів, боротьбістів і федералістів, що показались і що визнали як Лапчинський правильність політики КП(б)У. Та пригляньтесь характеристичні настрої у КП(б)У.

Повернемо — пише Лапчинський — кожний, хто добре знає склад наших партійних кадрів, не може не помічати, що «нас спостерігають деякі небажані настрої, що не зовсім пасують до партійної лінії в національним питанні». Це швидко зрозуміло, якщо згадати, що дуже недавнотакі настрої захоплювали були надзвичайно широкі маси партійні маси. З другого боку, наша партія, протягом революції, ввесь час поповнювала себе як окреними виходцями з других партій, так і цілими групами та партіями, що належали до інших класів. Отже тепер, коли

ДАРУНКИ НА ЯЛИНКУ І НОВИЙ РІК!
Торбинки, Парасольки, Бронзи, Прилади
до подорожі ... Товариські гри ... Аляба-
строві вироби зі Журавня поручас львів,
ВЛАДИСЛАВ ЦЕХУЛЬСЬКІ І СИН пер.он в 3.
Рік заснована 1976. 1117 4-5 Телефон 31-80

НАДІСЛАНЕ.

За надіслання Редакція не відповідає.

1237 Фірма 2-4
„МОДА“ Львів, Ягай-
 лонська 12.
 продає на вишивку і новий рік сукні,
 блузки, шльопки, светери, пуло-
 вери, жіноче білля, панчохи, реформи
 о 20 проц. дешевше як серізь.
 Позір на фірму „МОДА“, Ягайлон-
 ська 12, вхід через сніг.

зі з'ясування (П), а на доказ того прокуратор
 наводить факт, що свідки оборони зізна-
 вали, що вони нічого не чули про органі-
 зацію. Далше підпрокуратор зазначає,
 що за приналежність до повстанчої органі-
 зації можна паяжати вже саме бажання
 належати до організації, бо сам акт волі
 вистарчає, щоб когось засудити, хоча б ця
 воля не виявилася в ніяким реальнім фак-
 ті. Той абстрактний акт волі даної особи
 не ділає на фантазію суду. Тому суд му-
 сить дуже напаяти свою фантазію (дійс-
 но?), щоб засудити собі вини якогось
 обвинуваченого. Комуністична партія, що
 на думку підпрокуратора істнує кількаде-
 сять (?) літ (початок ком. партії в Польщі
 датується з 1918 р.), що має багатий до-
 свід, що припинилося випробовані мето-
 ди конспірації, що має матеріальну й мо-
 ральну допомогу від МОПР-а, є дуже
 небезпечна.

Далше підпрокуратор зазначає, що зі-
 знання обвинувачених дуже згоджуються
 з зізнаннями свідків прокуратури, що стає
 очевидним, коли переглянути протоколи
 зізнань, що обминають 21 томів з 11.000
 сторонами. Опісля підпрокуратор перехо-
 дить по черзі дуже часто згадувані доте-
 лер на розправі місцевості, являючі, райко-
 ми і повітками, сотні, курії, полки і бри-
 гади і закидає поодиноким членам або
 групам членів, в чім вони провинились.
 Накінець обговорює справу виміру кари.
 Передовсім підчеркує різницю між зви-
 чайним злочинцем і комуністом. Перший
 порушує закон, але його не негує, другий
 і порушує і негує. „Демія обвинувачені зі-
 знали, що не признають нашого права ані
 нашої моральності; вони є на те, щоб
 нас знищити“ — заявив підпрокуратор. То-
 му суд боронить не лише цілої Польщі,
 але також цілої західної культури і циві-
 лізації. Боротьба з комунізмом ведеться у
 всіх державах, а Польща є найважливішим
 відтинком. Подібно, як колись боронили
 християнства перед ордами Татар, так те-
 пер боронить цілий світ перед комунізмом.

Опісля підпрокуратор пропонує судові
 виміри кари для кожного з обвинувачених.
 „Найважливішим“ членом, як д-ру Манде-
 леві і Хоминюві, пропонує максимум кари,
 а саме довічне ув'язнення. „Свідомим“
 членам, як Хома, Яворський, Крайні (якого
 дні почислені ізза суїци), Степанюк і ин.
 пропонує 15 літ тяжкої тюрми. Членам,
 що пішли в партію „іза пробудження
 деревських, низьких інстинктів, а опісля
 піпали під переможний вплив партії зав-
 дяки партійній карності“, пропонує від 12
 до 4 літ тяжкої тюрми. 68-літньому („бо-
 веньков“) Омельянові Вакунові лише два
 роки (до смерті вистарчить мабуть). Об-
 винувачений Хаї Штайн, з углядженням її
 пола і з підчеркненням свого „джен-
 гельменства“, пропонує підпрокуратор
 лише 8 (8) літ тяжкої тюрми.

Завтра буде промовляти підпрокуратор
 Ходешкий, а опісля перший з оборони адв.
 Підгірський.

ОПОВІСТКИ.

Четвер проекту на будову нової цер-
 кви в Тернополі мотто „Маленка“ зволить
 голоситись по відбір признаний йому на-
 родом сто (100) ам. доларів до о. Воло-
 димира Громницького, пароха в Тернополі.
 — Комітет будови нової церкви в Тер-
 нополі. 1213 3-3

Рік основ. 1860

Найстарший конфекційний дім

Рік основ. 1860

І. ЛЯУФЕР, Львів, Галицька 8 поручає свій багатозаслужений склад
 мужеської, хлопчачої і дитячої кон-
 фекції по значно знизжених цінах. ПТ. Інтелігенції і урядовцям україн-
 ських інституцій уділяється кредиту на догідних умовах. 2-3

КУХОННЕ НАЧИННЯ

в найліпших якостях і фабричних

цінах поручає 8-8

МАРІАН КОСЬЦЮК

Львів, вул. Чарнецького ч. 1.

Григотовляється КОНЦЕРТ: Жадайте
 повного „МУЗИЧНОГО КАТАЛОГУ“
 який висилася за надісланням 1.-30.
 в знаках поштових Книгарня Наук.
 Г-на І. Шевченка, Львів, Ринок 10.
 994 12-17

„ОЛЬКА“

Одинокий спеціальний склад панчіх і трикотажних ви-
 робів — поручає найдешевше трикотажне білля, пов-
 няні панчохи, рукавички, скарпінки, светери,
 1041 пультывери, мужеські, жіночі і дитячі. 8-9

РИНОК 35.

БІЛЯ НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ.

Концерти Українського Націо-
нального Хору Д. Котика:

Понеділок 3. І. — Мар'ямпіль.

Второк 4. І. — Мар'ямпіль.

Середа 5. І. — Галич.

П'ятниця 7. І. — Болшівці.

Субота 8. І. — Болшівці. 528 2-7

Богородчанщина! При участі відпо-
 ручника Головної Управи відбудуться дня
 17. січня 1927 р. о 12. год. в полудне в
 домі ділі „Прогресу“ Загальні Збори
 Круга „Рідної Школи“ в Бого-
 родчанях з таким денним порядком:
 1. Вітання протоколу. 2. Звіт з діяль-
 ності. 3. Реферат відпоручника Головної
 Управи. 4. Реферат про організацію „Рід-
 ної Школи“ в повіті. 5. Листування над за-
 нотою і рефератами. 6. Внески контрольної
 комісії. 7. Вибір управних органів Круга.
 8. Внески і запити. — Визнається до чи-
 сленної участі Громадян як з богород-
 чанського, так і солотвинського судового
 повіту. — Головна Управа „Рідної Школи“.
 1243 1-1

Оповідка. Тому, що „Українська За-
 хоронка“ улаштує „Маланчин Вечір“ в
 залах Української Бесіди при вул. Рутів-
 ського 22, сядя Музичного тов. ім. Лисен-
 ка є до винайму. 1242 1-2

ДРІБНІ ОГолошення.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ
 ПЕРЛОВИ Ігнатич Львів. 956 34-2

КУПУЙТЕ КАЛЕНДАР-ЕНЦИКЛОПЕ-
 ДІЮ „ТОВАРИШ“ на 1927 рік. Ціна
 2-50 зол. Замовлення посылати: Коопера-
 тива „Друкар“, Львів, Руська 3. 20-2

ОГолошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Д-р Фелікс Ган Спеціаліст недуг легі-
 нів, серця і жолудка
 Львів, Городецька 46. Телеф. 834
 Пересвітлення Рентгеном. 1170 11-35

Знає „ПОЛЯНДА“ повідомляє
 фірма „ПОЛЯНДА“ отрим, що
 поширила свою школу крою і шит-
 тя, де приймає без перерви на шиті і ви-
 ші курси — також приймає всілякі ра-
 боти входять в круг жіночого кро-
 вецтва. Сташівка 8. П. п. біля Хоружини.
 1241 1-4

цукорня

ПЧІЛКА

Львів, Ринок 27.

поручає на СВАТЯ свої цукорняні
вироби.Замовлення виконує солідно
і дешево. 3-4

„Повітовий Союз Кооператив“ в
 Чорткові пошукує одного здібного
 книговода з одного агро-
 нома, які могли би обняти свої обов'яз-
 ки з дня 15. січня 1927. Свідомств, ре-
 комендації з РСУК і Спілки Українських
 Агрономів у Львові, посвідчення відбитої
 вже практики і услива плати належить пе-
 реслати до ПСК в Чорткові найдалше
 до 5. січня 1927. Числяться тільки на пер-
 шорядні сили. Від обох вимагається між
 ними, щоб були добрими бесідниками.
 Неузгоджені позання будуть звернені до
 15. І. 1927. — ДИРЕКЦІЯ. 1226 2-2

Ширіть наш часопис!

ГІГІЄНИЧНЕ ТОАЛЕТОВЕ МИЛО

і мило для дітей після най-
лучших закордонних приписів

виробляє

1244 1-2

ОКРУЖНА АПТИКА

Михайла Терлецького

:: ЛЬВІВ-РИНОК ::

Набувати можна на складі у Львові, а також у всіх
склепах Народної Торговлі по ціні 1-20 зол.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

У ЛЬВОВІ, РИНОК 36

і в своїх 19 складах на провінції

1229 3-3

поручає

всі святкові товари по конкурентійних цінах, каву, чай, ка-
као у власному упакованні, горівки краєві і заграничні,

коняк МАРТЕЛЬ, ГЕНЕССИ, ОЖІЕ-ФРЕР

:: ВИНА: природні, богослужбні ::

Гегедаяське 3/4 фляшка	зол. 4-50	Малая	зол. 10-
Самородне	6-50	Токай солодкий 1/2 фляшка	12-
Самородне-Токай	7-20	„Інтрайний“	12-
Шато Палюджай	6-60	Австрійські природні:	
Леанка і Вадачонер	6-60	Фесляуер Габінет	зол. 7-20
Дальматинське червоне	3-00	Гумпольдскірхнер	7-20
Ерлявер червоне	5-50	Рейн-Ріслінг	7-50

Найпевніший середник

Проти ревматизму, гостця, млявості
корців, нервовболів і тим подібним недо-
маганням найліпшим натиранням є

ІХТІОМЕНТОЛЬ

Більш як 5.000 подяк і близько 200 атестів з лікар-
ських сторін, клінік і шпиталів найліпше доказують про
лічущу вартість цього натирання.Іхтіоментоль можна набути у всіх аптеках у Польщі
або прямо 956 11-20

в Аптекарській хаті, аптеки

М ра Симона Едельмана в Самборі ч. 130.

ФОРТЕП'ЯН

„DORRA“ ма-
гони, хрестовий, ко-
роткий. Каім, Ко-
перника 16. Тел.
20-45. 1227 3-4

НОВОСТИ!

НОВОСТИ!

Для дітей на Ялинку!

Прегарні ілюстровані читаночки, оповідання і казки:

Зина Читаночка укладу В. Радзкевича.	Ціна 0-95 зол.
Ріпка Казка І. Франка.	Ціна 0-30 зол.
Мурашка, лабідь і пчела Народна казка укладу П. Лисецького.	Ціна 0-30 зол.
Пусті мене Укладу П. Лисецького.	Ціна 0-20 зол.
Зелена бабуса Укладу П. Лисецького.	Ціна 0-20 зол.
Ме-е-е-е... Укладу П. Лисецького.	Ціна 0-20 зол.
Хто краще зробив? Укладу П. Лисецького.	Ціна 0-20 зол.
Чотири чи п'ять? Укладу П. Лисецького.	Ціна 0-20 зол.

Головний склад:

Книгарня „Рідної Школи“ - Ул. Львів, Руська 8.

Тільки 10 днів

Оказійно дешева
святкова продажСукна, Конфекції,
Взуття, Полотна

1202 і т.п. 4-4

„РЕГУЛЯТОР“

Львів — Ринок 43